

Kuntosalitoiminnan aiheuttama meluhaitta asuntoihin osoitteessa Kauppakatu 1

4942/11.02.01.03/2023

Teknisen lautakunnan lupajaosto 07.12.2023 § 93

Valmistelija: terveydensuojelusuunnittelija Mari Järvinen, puh. 020 615 8074, mari.jarvinen(at)kouvola.fi

Asia

As Oy Kuusankosken yhdistalon (Kauppakatu 1, 45700 Kuusankoski) terveystarkastukselle esittämä vaatimus samassa rakennuksessa sijaitsevan [REDACTED]-kuntosalin yöaikaisen toiminnan kieltämiseksi.

Taustaa

Rakennusvalvonta on myöntänyt kuntosalille rakennusluvan 23.8.2019 (lupapäätös 286–2019–481). Käyttöön otettavaksi kuntosali on hyväksytty rakennusvalvonnassa 23.11.2020. Toiminta kuntosalilla on käytännössä alkanut jo syksyllä 2019.

Rakennusvalvonta vaati lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä asiantuntijan laatiman selvityksen ääneneristävyydestä ja melun torjunnasta. Vahanen – Halme Acoustics Oy on laatinut kyseisen selvityksen 7.8.2019. Rakennuslupapäätökseen 286–2019–481 on kirjattu ehdoksi: ”Kaikki rakenteet on tehtävä ääniteknisen selvityksen mukaisesti. Äänitasomittaus on suoritettava ennen käyttöönottoa ja äänimittausdokumentti on toimitettava rakennusvalvontaan ennen käyttöönottoa. Äänimittauksen tavoite on 35 dB(A) tilojen ulkopuolella klo 07–22 asuinhuoneissa ja kokoontumistiloissa ja 30 dB(A) klo 22–07 asuinhuoneissa.”.

Rakennusvalvonnan tekemissä katselmuksissa ja tarkastuksissa todettiin, ettei kaikkia rakennusluvan liitteenä olleen Vahanen - Halme Acoustics Oy ääniteknisen selvityksen suositustoimenpiteitä oltu tehty. Rakennusvalvonta edellytti äänitasomittauksia ja mittaustulosten mukaan melutaso alitti juuri ja juuri ohjearvot. Mittaukset suoritti Tapahtumapalvelu Hannikainen Oy ja Huvipaja Oy. Äänimittausraporttiin tukeutuen oli rakennusvalvonnan näkemys se, että kuntosali voitiin hyväksyä käyttöönotettavaksi ympärivuorokautisesti.

Rakennusvalvonnan antama lausunto [REDACTED] melunhallinnasta (21.6.2023) on **oheismateriaalina**.

Rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan rakennusvalvonnan vastuu ja mahdollisuudet velvoittaa toteutettavaksi lisämeluntorjuntatoimenpiteitä päättyy loppukatselmukseen ja meluhaitan arviointi on tämän jälkeen siirtynyt terveystarkastuksen käsiteltäväksi.

As Oy Kuusankosken yhdystalon asunnot sijaitsevat kolmannessa kerroksessa. Rakennuksen katutasossa sijaitsee kuntosali ja muita liikehuoneistoja. Toisessa kerroksessa kuntosalin yläpuolella on aiemmin opetustiloina toimineita tiloja. Nykyään tiloissa on erilaisia työtiloja. Kuntosali on avoinna 24 tuntia vuorokaudessa. A-rapun kuntosalin yläpuolisissa asunnoissa on koettu meluhaittaa kuntosalin toiminnasta. A-rapun asukkaat ovat toimittaneet 19.3.2021 Kouvolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle osoitetun vaatimuksen kuntosalin yöaikaisen käytön kieltämiseksi. Vaatimus kokonaisuudessaan on **oheismateriaalina**.

Asian käsittely

Kuntosaliyrittäjältä on pyydetty kirjallista selvitystä asiasta ja mahdollisista keinoista, joilla kuntosalin toiminnasta asuntoihin aiheutuvaa meluhaittaa voidaan vähentää. Kuntosaliyrittäjä on toimittanut 12.4.2021 selvityksen meluhaittojen vähentämiseksi ja myöhemmin vielä yksityiskohtaisemman projektisuunnitelman. Kuntosaliyrittäjälle osoitettu kuulemiskirje (24.3.2021), kuntosaliryityksen antama vastine kuulemiseen ja projektisuunnitelma (12.4.2021) ovat **oheismateriaalina**.

Kuntosalissa on tehty tämän jälkeen useita toimia meluhaitan vähentämiseksi, kuten asennettu lattiapehmusteita ja kuntosalilaitteisiin on asennettu värinänvaimentimia. Käyttäjiä on myös ohjeistettu erityisesti yöaikaisen käytön periaatteista ja kameravalvonnan avulla on pyritty puuttumaan mahdollisiin väärinkäyttöihin. Nämä toimet on A-rapun asukkaiden mukaan parantaneet tilannetta. Asunnon A1 asukkaat ovat kuitenkin edelleen tuoneet esiin kokevansa meluhaittaa erityisesti yöaikana, jolloin se häiritsee nukkumista.

Kuntosalilla tehtiin 12.5.2022 laajamittainen meluselvitys Zenner Oy:n toimesta. Melutasomittauksissa mitattiin kuntosalissa tuotettujen erilaisten laitteiden ja herätteiden aiheuttamia melutasoja 3. kerroksen asuinhuoneistossa. Mittaus tehtiin asunnossa A8, koska alkuperäisesti suunniteltuun mittauskohteeseen asuntoon A1 ei päästy mittaamaan. Mittauksia suoritettiin huoneiston makuuhuoneessa sekä olohuoneessa. Meluselvityksellä haluttiin määrittää, mitä toimintoja tai meluherätteitä kuntosalissa tulisi tapahtua, jotta yläpuolisiin asuntoihin kantautuisi melua.

Mittauspöytäkirjan mukaan melu kantautuu ylempien kerrosten asuinhuoneistoihin runkomeluna. Suurin yksittäinen riski meluhäiriöille on penkkialueella painonnostopenkkien käyttö sekä alueella tapahtuvat satunnaiset iskut lattiaan. Näin ollen mittauspöytäkirjassa suositeltiin, ettei painonnostopenkkejä käytettäisi sen hetkisessä tilanteessa yöaikaan. Mittauspöytäkirjassa ohjeistettiin, että painonnostopenkit tulisi varustaa huolellisesti mitoitetuilla ja soveltuvilla värinänvaimentimilla ja tarvittaessa telineen tangon laskukohtaan lisättävillä pehmusteilla / iskunvaimentimilla. Terveysvalvonta kehotti kuntosaliryittäjää tekemään

edellä mainitut toimenpiteet. Kuntosalityrittäjä toteutti toimenpiteet elokuussa 2022.

Mittauspöytäkirjassa tuotiin myös esiin, että kahvakuulia, käsipainoja tai muita painoja voi mittauksen ja selvitysten perusteella käyttää ainoastaan niille kuuluvilla alueilla ja varmistuen, ettei painoja pudoteta lattialle. Lisäksi on huomioitava, että mittauksen aikana huoneistossa A8 oli kuultavissa myös useita melutapahtumia (satunnaisia kolahduksia), jotka eivät todistettavasti kantautuneet kuntosalista, mutta olivat subjektiivisesti tarkasteltuna hyvin samankaltaisia kuin kuntosalitoiminnasta aiheutuvat melutapahtumat. Tämä seikka tulee ottaa huomioon nimenomaan kuntosalitoiminnasta aiheutuvien meluhaittojen kokonaisarvioinnissa.

Mittauspöytäkirja kokonaisuudessaan on **oheismateriaalina**.

Terveysvalvonta on pyytänyt asunnon A1 asukkaita pitämään melupäiväkirjaa ensin asian vireille tulon jälkeen vuonna 2021 ja kuntosalilla tehtyjen viimeisimpien toimenpiteiden jälkeen vuonna 2022. Melupäiväkirjojen mukaan meluhaittaa esiintyy edelleen yöaikoina 2–5 päivänä viikossa. Melupäiväkirjat ovat **oheismateriaaleina**.

Terveysvalvonta on tammikuussa 2023 keskustellut asunnon A1 asukkaiden kanssa asuntoon tehtävästä tarkastuskäynnistä tämänhetkisen meluhaitan arvioimiseksi sekä yöaikaisen melumittauksen toteuttamisesta. Terveysvalvonta linjasi, että yöaikainen meluhaitta tulisi todentaa vielä yöaikaisella melumittauksella. Lisäksi tulee huomioida, että konsultin tekemän melumittauksen jälkeen kuntosalilla on tehty painonnostopenkkien tärinäeristykset ja nostotankojen pehmustamiset.

Koska asukkaista johtuvista syistä asuntoon A1 ei saatu järjestymään tarkastuskäyntiä ja yöaikaista melumittausta, lähetti terveysvalvonta 15.5.2023 taloyhtiölle kirjallisen selvityspyynnön. Selvityspyynnössä pyydettiin taloyhtiötä selvittämään missä kaikissa asunnoissa meluhaittaa koetaan tällä hetkellä ja miten taloyhtiö aikoo järjestää mahdollisuuden melumittauksen tekemiselle. As Oy Kuusankosken yhdistalo toimitti 19.6.2023 vastineen. Vastineessa taloyhtiö kertoo suorittaneensa kyselyn asukkaille kuntosalin meluhaittoihin liittyen. Selvityksen mukaan meluhaittaa koetaan kuntosalin yläpuolen asunnossa viikoittain. Saman A-rapun toisessa päädyssä meluhaitta ei ole enää merkittävä ja B-rapun puolelle äänet eivät kantaudu ollenkaan.

Vastineessa kerrottiin, että As Oy Kuusankosken yhdistalon yhtiökokous on käsitellyt asiaa 14.6.2023. Taloyhtiö vaatii, että terveysvalvonnan on tehtävä asian suhteen päätös yöaikaisen toiminnan kieltämisestä jo tehtyjen mittauksen perusteella. Taloyhtiön näkemyksen mukaan 12.5.2022 tehdyssä meluselvityksessä on todettu häiriötä syntyvän ja raja-arvot ylittyvän. Taloyhtiö halusi myös muistuttaa, että käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä tehtyä

äänieristysuunnitelmaa ei toteutettu suunnitellusti, vaan tästä poikettiin.

As Oy Kuusankosken yhdystalolle osoitettu selvityspyyntö (15.5.2023), As Oy Kuusankosken yhdystalon antama vastine (19.6.2023) ja asunnon A1 asukkaiden antama vastine (25.5.2023) ovat **oheismateriaaleina**.

Terveysvalvonta pyysi asian ratkaisemiseksi lausuntoa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira). Valvira toimitti lausunnon 30.8.2023. Valviran lausunnossa todetaan:

Valviran näkemyksen mukaan asiassa ei siis voida riittävällä ja luotettavalla tavalla selvittää tai todeta terveyshaittaa aiheuttavaa meluun liittyvää olosuhdetta koska tämänhetkisiä, kuntosalitilojen meluhaitan vähentämiseen liittyvien toimien jälkeisiä melumittaustuloksia ei ole olemassa. Näin ollen ei myöskään ole riittäviä perusteita kieltää tai rajoittaa haitan aiheuttajaksi epäiltyä toimintaa.

Tilojen käyttökieltoja ja rajoittamista koskevien viranomaismääräysten on perustuttava terveydensuojeluviranomaisen tekemään tarkastukseen sekä riittäviin ja luotettaviin mittauksiin, näytteisiin, tutkimuksiin, selvityksiin tai havaintoihin. Perusteena tulisi olla todettu terveyshaitta, joka arvioidaan nykyhetken olosuhteista. Siksi perusteena ei voida käyttää ennen korjauksia tehtyjä melumittauksia, jotka eivät vastaa nykyhetkeä. Valvira myös muistuttaa, että vaikka kuntosalitoiminnan meluun liittyvä terveyshaitta todettaisiin, olisi tilojen käyttökielto tai rajoittaminen viimesijaisia keinoja, mikäli muilla toimilla terveyshaittaa ei saada poistettua (TSL 27 §:n 3 mom.).

Hallintolain 31 §:n 1 mom. mukaisesti viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Selvittämisvelvollisuus ei kuitenkaan ole yksin viranomaisen tehtävä: mikäli asianosainen on esittänyt vaatimuksia, tulee tämän esittää selvitystä vaatimustensa perusteista. Lisäksi asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen. (HL 31 §:n 2 mom.). Valvira katsoo asianosaisen myötävaikuttamisvelvollisuuteen kuuluvan asunnon terveyshaittaepäilyä koskevassa viranomaisasiassa tarvittavien tarkastusten, selvitysten ja mittausten mahdollistamisen asunnossa, jossa haittoja koetaan.

Valviran antama lausunto kokonaisuudessaan on **oheismateriaalina**.

Terveysvalvonta suoritti päätöksen valmistelua varten kuulemisen 21.9.2023. Taloyhtiön hallituksen puheenjohtajan ja A1 asunnon asukkaiden nimissä annettiin yhteinen vastine, jossa tuotiin esiin, että meluhaittaa esiintyy edelleen ja vaadittiin kuntosalin yöaikaisen käytön kieltämistä. Vastineessa tuotiin esiin myös se, ettei ole tarve tehdä uusia melumittauksia, koska olennaisia konsultin

rakennuslupavaiheessa ohjeistamia toimenpiteitä ei ole tehty. Kuntosaliyrittäjä toimitti myös vastineen, jossa todetaan, että ääni- ja värinänvaimentimia on säännöllisesti vaihdettu ja niiden kuntoa seurattu. Kuntosalilaitteiden yhteydessä on erikseen käyttöohjeet melun minimoimiseksi. Kuntosaliyrittäjä toi esiin myös sen, että on valmis tekemään toimenpiteitä, mikäli melua syntyy ja toivoisi saavansa palautetta taloyhtiöltä mahdollisesta melusta ja siihen liittyvästä ajankohdasta, jotta asiaa voisi selvittää kameravalvonnan avulla.

Asianosaisille osoitettu kuulemiskirje (21.9.2023), As Oy Kuusankosken yhdystalon ja asunnon A1 asukkaiden antama vastine (12.10.2023) ja kuntosalirytyksen antama vastine (13.10.2023) ovat **oheismateriaaleina**.

Terveysvalvonta pääsi tekemään aistinvaraista arviointia äänihaitasta A1 asuntoon 6.11.2023 klo 17.00–18.15. Tällä aikavälillä asuntoon oli kuultavissa muutamia kolahduksia. Osa äänistä oli peräisin selvästi muualta kuin kuntosalilta. Aistinvaraisesti arvioituna kyseisellä ajanjaksolla kuuluneet kolahdukset eivät olleet voimakkuudeltaan niin kovia, että niiden voisi olettaa häiritsevä yöunta. Kyseessä oli kuitenkin yksittäisen ajanjakson arviointi eikä se anna kokonaiskuvaa meluhaitasta. Terveysvalvonta kävi 9.11.2023 myös kuntosalilla katselmuksella yhdessä kuntosaliryttäjien kanssa. Katselmuksella todettiin, että kaikissa laitteissa ja jopa painojen lattiatelineissä on värinäeristimet ja painonnostopenkkien tankotelineissä pehmusteet. Pehmusteet vaativat uusimista. Kahvakuulien ja muiden painojen käyttöperiaatteita käytiin läpi sekä demonstroitiin painonnostopenkeistä aiheutuvaa ääntä. Todettiin, että eri puolella kuntosalia oli käyttäjille suunnattua ohjeistusta, jolla pyritään vähentämään laitteita käyttäessä syntyvää meluhaittaa. Katselmuksen aikaan kuntosalilla oli 5–10 käyttäjää ja äänimaailma oli kuntosalille tavanomainen. Voimakkaita painojen kolahduksia ei esiintynyt kyseisellä hetkellä.

Tarkastuskertomukset katselmuksista A1 asuntoon (6.11.2023) ja kuntosalille (9.11.2023) ovat **oheismateriaaleina**.

Päätösehdotus

Teknisen lautakunnan lupajaosta katsoo, että olemassa olevin tiedoin ei kuntosalitoiminnan voida todentaa aiheuttavan terveydensuojelulain (763/1994) 1 ja 26 §:n mukaista terveyshaittaa eikä siten terveydensuojelulain 27 §:n tai 51 §:n mukaisen määräyksen antamiselle ole perusteita. Näin ollen kuntosalin yöaikaista toimintaa ei kielletä.

Päätöksen perustelut

Taloyhtiö on pyytänyt terveydensuojeluviranomaista tekemään päätöksen kuntosalin yöaikaisen käytön kieltämisestä olemassa olevilla tiedoilla. Kuntosalilla on kuitenkin tehty konsultin tekemän meluselvityksen jälkeen melumittauspöytäkirjassa suositellut

korjaustoimenpiteet. Tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä ei ole päästy todentamaan yöaikaisin melumittauksin. Kuntosalin yöaikaisen toiminnan kiellon perusteena ei voida käyttää melumittaustuloksia, jotka eivät vastaa nykyhetkeä.

Tilojen käyttökieltoja ja rajoittamista koskevien viranomaismääräysten on perustuttava terveydensuojeluviranomaisen tekemään tarkastukseen sekä riittäviin ja luotettaviin mittauksiin, näytteisiin, tutkimuksiin, selvityksiin tai havaintoihin. Perusteena tulee olla todettu terveyshaitta, joka arvioidaan nykyhetken olosuhteista.

Hallintolain 31 §:n 1 mom. mukaisesti viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Selvittämisvelvollisuus ei kuitenkaan ole yksin viranomaisen tehtävä, vaan myös asianosaisen on myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämisessä (hallintolaki 31 §:n 2 mom.). Valviralta saadun lausunnon mukaan asianosaisen myötävaikuttamisvelvollisuuteen kuuluu asunnon terveyshaittaepäilyä koskevassa viranomaisasiassa tarvittavien tarkastusten, selvitysten ja mittausten mahdollistaminen asunnossa, jossa haittoja koetaan.

Terveydensuojelulain 26 §:n mukaan asunnon ja muun sisätilan sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Terveydensuojelulain 27 §:n mukaan, jos asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevälle, toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä viipymättä. Jos haitta aiheutuu asuinhuoneiston tai muun oleskelutilan rakennuksen rakenteista, eristeistä tai rakennuksen omistajan vastuulla olevista perusjärjestelmistä, haitan poistamisesta vastaa rakennuksen omistaja, ellei muualla laissa toisin säädetä. Jos terveyshaitta aiheutuu kuitenkin asunnon tai muun oleskelutilan käytöstä, joka ei ole tavanomaista, terveyshaitan poistamisesta vastaa asunnon tai muun oleskelutilan haltija. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 3 §:n mukaan terveyshaitta on arvioitava kokonaisuutena siten, että altisteen toimenpiderajaa

sovellettaessa otetaan huomioon altistumisen todennäköisyys, toistuvuus ja kesto, mahdollisuudet välttyä altistumiselta tai poistaa haitta sekä poistamisesta aiheutuvat olosuhteet ja muut vastaavat tekijät.

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 27 §:n mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto toimii terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena sekä huolehtii terveydensuojelulain mukaan kaupungille kuuluvista lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 31, 34 §

Terveydensuojelulaki (763/1994) 1 ja 26 §

Terveydensuojeluasetus (1280/1994) 15 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 3 ja 12 §

Lisätietoja: ympäristöjohtaja Hannu Friman, puh. 020 615 7900, hannu.friman(at)kouvola.fi, terveydensuojelusuunnittelija Mari Järvinen, puh. 020 615 8074, mari.jarvinen(at)kouvola.fi

Ympäristöjohtajan ehdotus:

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää päätösehdotuksen mukaisesti olla määräämättä kuntosalille yöaikaisen käytön kieltämistä edellä esitetyin perusteluin.

Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.
